

Procedură privind tranzacționarea pe
piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale
Modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere

Cod:

Pag. 1/20

Rev. 3

**PROCEDURĂ PRIVIND TRANZACȚIONAREA
PE PIAȚA CENTRALIZATĂ A CONTRACTELOR BILATERALE DE GAZE NATURALE
MODALITATEA DE TRANZACȚIONARE PRIN LICITAȚIE ȘI NEGOCIERE**

**Întocmit: Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze
Naturale OPCOM S.A.**

– mai 2020 –

CUPRINS

1. Scop.....	4
2. Domeniul de aplicare	4
3. Acronime.....	4
4. Definiții.....	5
5. Legislație de referință	6
6. Condiții generale privind funcționarea pieței	7
7. Organizarea și desfășurarea sesiunilor de licitație.....	11
8. Publicarea informațiilor.....	15
9. Legătura cu participanții la piață.....	16
10. Alte prevederi.....	16
Anexa 1 Formular de încheiere a tranzacțiilor	18
Anexa 2 Fax Confirmare de tranzacție și contractare – OTS	19

1. SCOP

1.1. Prevederile Procedurii privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere (PCGN-LN), numită în continuare Procedura PCGN-LN, conform căreia contractele sunt atribuite printr-un proces combinat de licitații și negociere continuă, sunt în concordanță cu prevederile Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele produselor standardizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM" S.A., aprobat prin Ordin al președintelui ANRE.

Procedura PCGN-LN are drept scop precizarea condițiilor referitoare la:

- Enunțarea principiilor de funcționare a pieței;
- Precizarea condițiilor referitoare la înscrierea pentru participarea la sesiunile de licitație;
- Precizarea condițiilor referitoare la organizarea sesiunilor de licitație pentru tranzacționarea centralizată a contractelor de vânzare-cumpărare de gaze naturale;
- Precizarea detaliilor referitoare la publicarea informațiilor.

1.2. Principiile care stau la baza atribuirii contractelor pentru livrare de gaze naturale, în condițiile prezentei Proceduri, sunt următoarele:

- a)** accesul nediscriminatoriu la resursele de gaze naturale prin licitațiile organizate prin intermediul acestei modalități de tranzacționare pentru toți participanții la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM" S.A.;
- b)** folosirea mecanismelor concurențiale pentru atribuirea contractelor care fac obiectul prezentei Proceduri;
- c)** transparența – prin publicarea listei produselor standard disponibile pentru tranzacționare în cadrul sesiunilor de licitație, a programului de desfășurare a sesiunilor de licitație, precum și prin publicarea rezultatelor;
- d)** nediscriminare și obiectivitate - prin aplicarea în mod nediscriminatoriu a criteriilor pentru atribuirea contractelor, întocmai cum acestea sunt precizate prin prezenta procedură, astfel încât participanților la licitații să li se acorde șanse egale de atribuire a contractului.

2. DOMENIUL DE APLICARE

Procedura PCGN-LN se aplică de către OPCOM S.A., în calitate de Operator al piețelor centralizate de gaze naturale și de către participanții la această piață în vederea contractării pe bază de contracte standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, la termen, la un preț transparent.

3. ACRONIME

Acronimele utilizate în cadrul Procedurii PCGN au următoarele semnificații:

3.1. ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei;

3.2. OPCOM S.A. – Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A.

3.3. PCGN-LN – modalitate de tranzacționare pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale, conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii printr-un proces combinat de licitații și negocieri continuă.

3.4. PVT – Punct Virtual de Tranzacționare

4. DEFINIȚII

În înțelesul prezentei proceduri, termenii, expresiile și abrevierile folosite sunt definite conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Codul civil, precum și altor acte normative specifice sectorului gazelor naturale, în vigoare. Suplimentar se definesc următorii termeni:

4.1. An calendaristic – An care începe în prima zi a unui an calendaristic, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, în prima zi a următorului an calendaristic;

4.2. An gazier – An care începe în data de 1 octombrie, ora 07:00, ora locală a României, a unui an calendaristic și se finalizează la data de 1 octombrie, ora 07:00, ora locală a României, a anului calendaristic următor;

4.3. Calendar de tranzacționare – Graficul de timp anunțat de către OPCOM S.A. pentru fiecare an calendaristic pentru tranzacționarea produselor standard de gaze naturale, funcție de perioada de livrare;

4.4. Cheie USB – Dispozitiv hardware extern care se conectează la calculator și permite participantului la piețele produselor centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A. accesarea platformei de tranzacționare în condițiile prevăzute în Contractul de comodat;

4.5. Cod de identificare a instrumentului – Cod alfanumeric alocat pentru identificarea în platforma de tranzacționare a PCGN-LN a fiecărui instrument specific aferent unui produs standard de vânzare și cumpărare a gazelor naturale, prin care se poate identifica perioada de livrare, respectiv S - săptămână, L - lună, TR - trimestru, SM - semestru și AC - an calendaristic, AG – an gazier, cu menționarea codurilor și numerelor aferente pentru definirea perioadelor de livrare.

4.6. Contract standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN – Contract încheiat între părțile stabilite în urma desfășurării unei sesiuni de licitație organizată pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN, în urma încheierii unei tranzacții. Conținutul și forma contractului sunt avizate de ANRE. Conținutul și forma contractului standard sunt ferm acceptate de către participanții la piața produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale care au introdus oferte. Acesta este un contract cu executare fermă ce presupune respectarea întocmai a clauzelor publicate, predarea/preluarea gazelor naturale și primirea/plata prețului negociat;

4.7. Contract de vânzare-cumpărare gaze naturale standard elaborat de ANRE – Contract încheiat între părțile stabilite în urma desfășurării unei sesiuni de licitație organizată pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN, în urma încheierii unei tranzacții prin corelarea unui ordin de cumpărare cu un ordin de vânzare introdus în piață pentru îndeplinirea obligației de ofertare de un producător, titularul unei obligații de ofertare. Conținutul și forma contractului sunt ferm acceptate de către participanții la piața produselor standardizate

- pe termen mediu și lung de gaze naturale care au introdus oferte. Acesta este un contract cu executare fermă ce presupune respectarea întocmai a clauzelor publicate, predarea/preluarea gazelor naturale și primirea/plata prețului negociat;
- 4.8. Corelare** – Proces derulat în mod automat de aplicația informatică ce deservește platforma de tranzacționare, prin care se încheie tranzacții pentru cantitatea comună fiecărei perechi de oferte de vânzare și cumpărare care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul cumpărării sau prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul vânzării, în ordinea descrescătoare a prețurilor ofertelor de cumpărare și în ordinea crescătoare a ofertelor de vânzare și, în cazul ofertelor de același sens cu preț egal, în ordinea mărcilor de timp atribuite automat de aplicația informatică fiecărei oferte în momentul introducerii lor de către participanții la piață.
- 4.9. Formular de încheiere a tranzacțiilor** – Document emis de OPCOM S.A., care confirmă o tranzacție încheiată pe Piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare PCGN-LN;
- 4.10. Fereastra Adâncime de Piață** – Fereastră de prezentare a platformei de tranzacționare în care sunt afișate ordonat în funcție de criteriile de prioritate (cel mai bun preț, marca de timp) ofertele de cumpărare și cele de vânzare introduse în piață pentru instrumentul standard respectiv;
- 4.11. Instrumentul** - Contractul definit în platforma de tranzacționare pentru vânzarea-cumpărarea de gaze naturale, individualizat prin codul său de identificare afișat în ecranele platformei de tranzacționare a PCGN-LN.
- 4.12. Interval de suspendare a corelării (Δt)** – Interval minim de timp pe parcursul căruia ordinul care propune cel mai bun preț (cel mai mare preț de cumpărare sau cel mai mic preț de vânzare) este vizibil în piață și supus concurenței fără a putea fi modificat de către inițiatorul său. În sensul prezentei proceduri Intervalul de suspendare a corelării (Δt) este de 2 minute.
- 4.13. Oferta de gaze naturale (ordin)** – Oferta cu caracteristici ferme privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, perioada de livrare, prețul oferit spre cumpărare/vânzare, stabilite în momentul introducerii lor în piață. Orice ofertă este exprimată prin introducerea în platforma de tranzacționare a PCGN-LN a unui ordin de vânzare sau de cumpărare pentru instrumentul specific care reflectă perioada de livrare, precizând cantitatea și prețul;
- 4.14. Oferte active** – Oferte introduse în sistemul de tranzacționare luate în considerare în vederea încheierii tranzacțiilor;
- 4.15. Participant la piață** – Participant la piața produselor standardizate pe termen mediu și lung care îndeplinește condițiile de participare la sesiunile de licitație organizate pe PCGN-LN;
- 4.16. Perioada de livrare** – Intervalul de timp pe parcursul căruia sunt livrate gazele naturale contractate;
- 4.17. Prețul tranzacției** – Prețul rezultat în timpul sesiunii de licitație pentru stabilirea unei tranzacții, conform regulii din prezenta procedură. Acest preț nu include TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite;

4.18. Titular obligație de ofertare – producător de gaze naturale care are obligația să oferteze vânzarea unor cantități de gaze naturale pe piețele centralizate din România, în conformitate cu reglementările ANRE;

4.19. Zi de tranzacționare – Orice zi lucrătoare stabilită ca dată a sesiunii de licitație;

4.20. Zi lucrătoare – Zi calendaristică, cu excepția zilelor de sâmbătă, duminică și a oricărei zile declarată sărbătoare legală sau zi liberă, între orele specificate în Programul de tranzacționare publicat pe pagina web a OPCOM S.A..

5. LEGISLAȚIE DE REFERINȚĂ

5.1. Legea nr. 123/2012 a energiei electrice și a gazelor naturale cu modificările și completările ulterioare;

5.2. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare;

5.3. Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei nr. 79/2020 privind obligația de a oferta gaze naturale pe piețele centralizate din România;

5.4. Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale "OPCOM" S.A., aprobat prin Ordin al Președintelui ANRE;

5.5. Procedura privind înregistrarea participanților la piețele produselor standardizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A..

6. CONDIȚII GENERALE PRIVIND FUNCȚIONAREA PIEȚEI

6.1. CONTRACTUL STANDARD DE VÂNZARE-CUMPĂRARE DE GAZE NATURALE PE PIAȚA CENTRALIZATĂ A CONTRACTELOR BILATERALE DE GAZE NATURALE - MODALITATEA DE TRANZACȚIONARE PCGN-LN

6.1.1 Pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare PCGN-LN este obligatorie utilizarea contractului standard avizat de ANRE, respectiv a contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE aplicabil tranzacțiilor încheiate ca urmare a corelării unui ordin de vânzare introdus în platforma de tranzacționare pentru îndeplinirea obligației de ofertare.

6.1.2 Contractul de vânzare-cumpărare a gazelor naturale semnat între participanții la piață, urmare a tranzacțiilor încheiate în cadrul sesiunilor de licitație organizate de OPCOM S.A., trebuie să respecte strict clauzele contractului standard de vânzare - cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN aprobat de ANRE, cu precizarea caracteristicilor ferm stabilite la încheierea sesiunii de licitație și anume:

i. cantitatea de gaze naturale exprimată în unități de energie (MWh/zi) atribuită prin tranzacția încheiată între părți;

ii. prețul tranzacției stabilit în cadrul sesiunii de tranzacționare;

iii. durata livrării aferente instrumentului specific pentru care a fost încheiată tranzacția în baza căreia se semnează contractul.

6.1.3 Valoarea contractului se calculează utilizându-se formula:

$$\text{Val} = Q_{\text{perioada_livrare}} \times P$$

Unde:

Val= Valoarea contractului (Lei);

$Q_{\text{perioada_livrare}}$ = Cantitatea de gaze naturale tranzacționată aferentă perioadei de livrare standard a instrumentului tranzacționat (MWh), calculată conform art.6.2.1 lit.b);

P= Prețul tranzacției (Lei/MWh).

6.2. OFERTELE DE GAZE NATURALE

6.2.1 Ofertele de gaze naturale pentru care OPCOM S.A. definește piețe și instrumente specifice, aferente produselor standard, în cadrul platformei de tranzacționare, pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare PCGN-LN, în vederea organizării sesiunilor de licitație, au următoarele caracteristici:

a) *Profilul zilnic al livrărilor:*

Livrare în bandă (oferte pentru cantitate zilnică de gaze naturale pe perioada de livrare) (07:00 – 07:00 – zi gazieră).

b) *Numărul de contracte standard:*

Cantitatea aferentă unui contract standard este de 1 MWh/zi;

Cantitatea totală de gaze naturale tranzacționată aferentă perioadei de livrare standard ce face obiectul ofertei ($Q_{\text{perioada_livrare}}$) poate fi determinată printr-o formulă de forma:

$$Q_{\text{perioada_livrare}} = N_{\text{contracte}} \times Z_{\text{perioada_livrare}}$$

Unde:

$Q_{\text{perioada_livrare}}$ = cantitatea de gaze tranzacționată aferentă perioadei de livrare standard ce face obiectul ofertei;

$N_{\text{contracte}}$ = numărul de contracte standard tranzacționate;

$Z_{\text{perioada_livrare}}$ = numărul de zile aferent perioadei de livrare standard ce face obiectul ofertei, pe parcursul căreia vor fi livrate gazele naturale.

c) *Perioada de livrare a gazelor naturale poate fi de:*

- i. 1 săptămână, care începe în ziua de luni a săptămânii, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, a următoarei zile de luni;

- ii. 1 lună, care începe în prima zi a unei luni calendaristice, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, în prima zi a următoarei luni calendaristice;
- iii. 1 trimestru, care începe în prima zi a unui trimestru calendaristic, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, în prima zi a următorului trimestru calendaristic;
- iv. 1 semestru (sezon rece/sezon cald), corespunzător semestrului gazier, care începe în prima zi a unui semestru gazier, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, în prima zi a următorului semestru gazier;
- v. 1 an, corespunzător anului calendaristic, care începe în prima zi a unui an calendaristic, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, în prima zi a următorului an calendaristic;
- vi. 1 an, corespunzător anului gazier, care începe în prima zi a unui an gazier, la ora 07:00, ora locală a României, și se termină la ora 07:00, ora locală a României, în prima zi a următorului an gazier.

d) Data începerii livrării:

- i. Ziua de luni a fiecărei săptămâni, pentru perioadele săptămânale de livrare;
- ii. Ziua de întâi (01) a fiecărei luni calendaristice, pentru perioadele lunare de livrare;
- iii. Zilele de 01 ianuarie, 01 aprilie, 01 iulie, 01 octombrie, pentru perioadele trimestriale de livrare;
- iv. Zilele de 01 octombrie, 01 aprilie, pentru perioadele **trimestriale semestriale** de livrare (sezon rece/sezon cald), corespunzător semestrului gazier;
- v. Zilele de 01 ianuarie, pentru perioadele anuale de livrare, corespunzătoare anului calendaristic;
- vi. Zilele de 01 octombrie, pentru perioadele anuale de livrare, corespunzătoare anului gazier.

e) Prețul la care este oferită cantitatea de gaze naturale tranzacționată printr-un contract, exprimat în Lei/MWh, reprezintă prețul gazelor naturale propus de inițiatorul licitației, exclusiv TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare pe care cumpărătorul le va plăti sau alte plăți care ar cădea în sarcina cumpărătorului, în condițiile și cuantumul prevăzute de legislația în vigoare la momentul livrării. În situația în care produsul supus tranzacționării se referă la gaze naturale din înmagazinare, prețul de pornire a licitației, exprimat în Lei/MWh, va conține și tarifele aferente serviciilor de înmagazinare.

f) Locul de livrare: PVT.

6.2.2 Piețele specifice definite în platforma de tranzacționare de către OPCOM S.A., în conformitate cu caracteristicile ofertelor de gaze naturale, sunt de tipul:

Piața pentru contracte săptămânale
GNLN_S – livrare în bandă

Piața pentru contracte lunare

GNLN_L – livrare în bandă

Piața pentru contracte trimestriale

GNLN_TR – livrare în bandă

Piața pentru contracte semestriale, corespunzătoare semestrului gazier

GNLN_SMG – livrare în bandă

Piața pentru contracte anuale, corespunzătoare anului calendaristic

GNLN_AC – livrare în bandă

Piața pentru contracte anuale, corespunzătoare anului gazier

GNLN_AG – livrare în bandă

6.2.3 Instrumentele specifice definite în platforma de tranzacționare de către OPCOM S.A., în conformitate cu caracteristicile ofertelor de gaze naturale, sunt de tipul:

Instrumente pentru contracte săptămânale

GNLN_S_Ns_AN Contract forward pentru gaze naturale, livrate în bandă pe perioadă de o săptămână. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul săptămânii din an (N_s) și ultimele două cifre ale anului în care are loc livrarea (AN).

Instrumente pentru contracte lunare

GNLN_L_NL_AN Contract forward pentru gaze naturale, livrate în bandă pe perioadă de o lună. Denumirea instrumentului cuprinde date privind denumirea lunii din an (N_L) și ultimele două cifre ale anului în care are loc livrarea (AN).

Instrumente pentru contracte trimestriale

GNLN_TR_N_{TR}AN Contract forward pentru gaze naturale, livrate în bandă pe perioadă de un trimestru. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul trimestrului din an (N_{TR}) și ultimele două cifre ale anului în care are loc livrarea (AN).

Instrumente pentru contracte semestriale, corespunzătoare semestrului gazier

GNLN_SMG N_{SGW/S}AN Contract forward pentru gaze naturale, livrate în bandă pe perioadă de un semestru. Denumirea instrumentului cuprinde date privind numărul semestrului sezonul gazier ($N_{SGW/S}$) și ultimele două cifre ale anului gazier în care are loc livrarea (AN).

Instrumente pentru contracte anuale, corespunzătoare anului calendaristic

GNLN_AC_AN Contract forward pentru gaze naturale, livrate în bandă pe perioadă de un an. Denumirea instrumentului cuprinde date privind anul calendaristic în care are loc livrarea (AN).

Instrumente pentru contracte anuale, corespunzătoare anului gazier

GNLN_AG_AN Contract forward pentru gaze naturale, livrate în bandă pe perioadă de un an gazier. Denumirea instrumentului cuprinde date privind anul calendaristic în care începe livrarea (AN).

6.3. PENALITĂȚI

6.3.1. În cazul refuzului încheierii contractului standard de vânzare - cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN/ contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE de către una dintre/ ambele părți sau a prezentării unui contract neconform pentru o tranzacție rezultată în urma sesiunii de licitație, participantul/ participanții în cauză plătește/ plătesc OPCOM S.A. o sumă penalizatoare care reprezintă 10% din valoarea contractului. OPCOM S.A. repartizează și asigură virarea contravalorii penalității după cum urmează:

- a) În mod egal, părților care au introdus oferte pentru acel instrument, în cazul refuzului încheierii contractului de către părțile din cadrul unei tranzacții;
- b) În favoarea OPCOM S.A. în cazul în care în sesiunea respectivă de tranzacționare nu au existat alte oferte active pentru instrumentul respectiv decât cele care au determinat tranzacția.

6.3.2. În cazul refuzului încheierii contractului standard de vânzare -cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN/ contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE de către o singură parte, participantul în cauză plătește către OPCOM S.A. o sumă penalizatoare care reprezintă 10% din valoarea contractului. OPCOM S.A. repartizează și asigură virarea contravalorii penalității către participantul care are calitatea de contraparte în tranzacție, desemnat în conformitate cu rezultatele notificate de către OPCOM S.A. după încheierea sesiunii de tranzacționare.

6.3.3. Refuzul încheierii contractului în urma sesiunii de tranzacționare și prezentarea unui contract neconform cu contractul standard de vânzare -cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN/ contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE și cu rezultatul sesiunii de tranzacționare constituie abatere de la regulile de tranzacționare și va fi înregistrată în Registrul de penalități și abateri.

6.3.4. Între data constatării abaterii și data efectuării plății sumei penalizatoare, participantul în cauză este suspendat în mod automat de la tranzacționare. Data efectuării plății se consideră data când se creditează contul bancar al OPCOM S.A..

6.3.5. Participantul care este penalizat va suporta toate comisioanele bancare aferente plății sumei penalizatoare către OPCOM S.A..

6.4. TARIFE

6.4.1. În calitate de operator al piețelor produselor standardizate de gaze naturale, pentru activitățile și serviciile desfășurate, OPCOM S.A. percepe Tariful de tranzacționare. Valoarea tarifului, este exprimată în Lei/MWh și este publicată pe pagina web a OPCOM S.A..

7. ORGANIZAREA ȘI DESFĂȘURAREA SESIUNILOR DE LICITAȚIE

7.1. MODALITATEA DE OFERTARE

7.1.1. Participanții la piață introduc ofertele (ordinele) proprii de vânzare și/sau de cumpărare în platforma de tranzacționare pentru oricare din instrumentele standard definite de OPCOM S.A. luând în considerare caracteristicile ofertelor precizate la art. 6.2 în prezenta Procedură. Accesul la platforma de tranzacționare

se face utilizând pentru conectare cheia USB conectată la portul USB/ certificatul electronic instalat și software-ul pentru instalare, obținute de participanții la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, în urma semnării unui contract de comodat.

- 7.1.2.** Ofertele de vânzare/cumpărare sunt oferte simple cantitate (exprimată prin numărul de contracte MWh/zi) – preț, prin care se precizează numărul de contracte standard pe care un participant la piață dorește să le vândă sau cumpere și prețul oferat în acest sens.
- 7.1.3.** Fiecare participant la piață poate vizualiza ofertele active în piață pentru fiecare instrument, în platforma de tranzacționare.
- 7.1.4.** Orice ofertă introdusă de către un participant la piață în sistemul utilizat de platforma de tranzacționare presupune în mod implicit acceptarea condițiilor contractului standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN/ contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE publicat pe pagina web a OPCOM S.A. și asumarea fermă a condițiilor propuse privind cantitatea și prețul oferat.

7.2. ORGANIZAREA LICITAȚIILOR CONFORM CALENDARULUI DE TRANZACȚIONARE

- 7.2.1.** OPCOM S.A. organizează licitații on-line pe platforma de tranzacționare PCGN-LN, cu respectarea calendarului de tranzacționare publicat pe pagina web a OPCOM S.A..
- 7.2.2.** Sesiunile de tranzacționare sunt organizate în fiecare zi lucrătoare.
- 7.2.3.** Orarul zilnic de desfășurare a sesiunilor de licitații este stabilit de către OPCOM S.A. și este publicat pe pagina web a OPCOM S.A., în meniul destinat pieței centralizate a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN.
- 7.2.4.** Identitatea Participanților la tranzacționare este anonimă pe toată durata sesiunii de tranzacționare.
- 7.2.5.** Data de începere a livrării fizice se stabilește de către OPCOM S.A. prin definirea produselor standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale și poate fi cel mai devreme în prima zi calendaristică după trei (3) zile lucrătoare de la data sesiunii de licitație (exclusiv ziua sesiunii de tranzacționare). OPCOM S.A. se va asigura asupra faptului că instrumentele care nu îndeplinesc această condiție sunt inactivate automat și excluse de la tranzacționare.

7.3. DESFĂȘURAREA SESIUNILOR DE LICITAȚIE

- 7.3.1.** Pe parcursul sesiunii de licitație, participanții la piață introduc oferte de la calculatorul propriu, utilizând meniul de introducere oferte (ordine) al platformei de tranzacționare. Din interfața proprie a platformei, participanții introduc ofertele (ordinele) selectând:
 - a)** Instrumentul standard definit pentru care se dorește introducerea ofertei;
 - b)** Tipul ofertei: vânzare sau cumpărare;
 - c)** Cantitatea oferată, exprimată în unități de energie (MWh/zi);

d) Prețul propus (Lei/MWh).

- 7.3.2.** Prețul maxim al ofertei de vânzare introdusă în platforma de tranzacționare pentru îndeplinirea obligației de ofertare, de către un titular al obligației de ofertare, este prețul stabilit de ANRE și afișat pe pagina sa de internet, în ultima zi lucrătoare a lunii anterioare sesiunii de licitație. Este în responsabilitatea participantului la piață titular al obligației de ofertare, respectarea prețului maxim de pornire al ofertelor de produse standardizate stabilit de ANRE.
- 7.3.3.** Titularii obligației de ofertare, pentru ordinele de vânzare introduse pentru îndeplinirea obligației de ofertare, vor specifica obligatoriu în câmpul „Referința” un mesaj cu textul „GRP” sau „non-GRP” (de ex: GRP sau ob ofertare) care să indice dacă acest ordin va fi raportat ANRE în vederea monitorizării gradului de realizare a obligației de ofertare a gazelor naturale, iar tranzacțiile încheiate cu aceste ordine vor fi publicate distinct, conform reglementărilor aplicabile.
- Mesajul nu este vizibil în piață, acesta poate fi vizualizat doar de titularul obligației de ofertare care a introdus ordinul și de către OPCOM S.A., în vederea îndeplinirii obligațiilor ce revin acestora în raport cu ANRE.
- 7.3.4.** Un titular al obligației de ofertare nu poate introduce oferte de cumpărare pentru un instrument atâta timp cât are active oferte de vânzare introduse pentru îndeplinirea obligației de ofertare conform art. 7.3.3. pentru acel instrument. Este în responsabilitatea participantului la piață titular al obligației de ofertare, respectarea acestei prevederi.
- 7.3.5.** Este în responsabilitatea titularului obligației de ofertare să mențină activă oferta/ofertele de vânzare ce fac obiectul obligației de ofertare, cel puțin 50% din timpul alocat sesiunii de tranzacționare.
- 7.3.6.** Pe toată durata sesiunii de licitație, participanții la piață pot introduce, modifica, și/sau anula ofertele proprii de vânzare/cumpărare, funcție de evoluția pieței și strategia proprie de contractare. De asemenea, pot vizualiza toate ofertele existente în piață pentru fiecare instrument activ, în fereastra “Adâncime de Piață” a fiecăruia.
- ~~**7.3.7.** Participanții la PCGN-LN ale căror oferte au fost invalidate sunt notificați prin mesaje automate ale sistemului de tranzacționare, aceștia putând să modifice și/sau să anuleze ofertele introduse anterior din registrul propriu al ordinelor disponibil în interfața proprie numai după încetarea intervalului de suspendare a corelării (At), utilizând funcționalitățile disponibile prin sistemul de tranzacționare al PCGN-LN.~~
- 7.3.8.** Toate ofertele pentru unul dintre instrumentele standard disponibile în platforma de tranzacționare vor fi ordonate în funcție de preț, respectiv în ordine descrescătoare dacă ofertele introduse sunt de cumpărare și în ordine crescătoare dacă ofertele introduse sunt de vânzare. În cazul introducerii mai multor oferte (ordine) cu același preț, ordonarea acestora se face în funcție de marca de timp. Orice modificare adusă unei oferte presupune anularea automată de către platforma de tranzacționare a ofertei inițiale, care a fost modificată și atribuirea de către platforma de tranzacționare a unei noi mărci de timp, corespunzătoare momentului modificării ofertei inițiale. Această modificare poate avea consecințe asupra plasării ofertei în ansamblul pieței.

- 7.3.9.** Pe parcursul sesiunii de licitație ofertele (ordinele) de vânzare sunt corelate în mod continuu și automat cu ofertele de cumpărare pe măsură ce, prin introducerea unei noi oferte și/sau modificarea uneia existente, sunt îndeplinite următoarele condiții de corelare:
- Fiecare dintre ofertele care îndeplinesc condiția de corelare a fost vizibilă în piață pe parcursul intervalului de timp Δt de 2 minute de suspendare a corelării,
 - Condiția de compatibilitate de preț și anume: prețul unei oferte de cumpărare să fie mai mare sau cel puțin egal cu prețul unei oferte de vânzare sau prețul unei oferte de vânzare să fie mai mic sau cel mult egal cu prețul unei oferte de cumpărare.
- 7.3.10.** Procesul automat de corelare al platformei de tranzacționare va asigura corelarea tuturor ofertelor compatibile astfel:
- Respectarea de către platforma de tranzacționare a regulilor de ordonare:
 - preț;
 - marcă de timp.
 - Ordinele care propun cel mai bun preț (cel mai mare preț de cumpărare sau cel mai mic preț de vânzare) au fost vizibile în piață și supuse concurenței fără a putea fi modificate de către inițiatorii lor pentru o perioadă de timp minimă Δt de 2 minute de suspendare a corelării.
 - Ofertele de cumpărare se vor corela în ordine descrescătoare a prețului ofertat, respectiv prima ofertă de cumpărare corelată este oferta de cumpărare cu prețul cel mai mare.
 - Ofertele de vânzare se vor corela în ordine crescătoare a prețului ofertat, respectiv prima ofertă de vânzare corelată este oferta de vânzare cu prețul cel mai mic.
- 7.3.11.** Prețul la care se va încheia o tranzacție, ca urmare a regulilor de corelare aplicate automat de către platforma de tranzacționare, este prețul ofertei nou-introdusă în piață, de sens contrar celei existente aflată la cel mai bun preț, compatibilă cu aceasta și având cel mai bun preț.
- 7.3.12.** Numărul de contracte tranzacționate este cel mai mic dintre cele ale celor două oferte care se corelează.
- 7.3.13.** Procesul de corelare se încheie în momentul în care în piață nu mai există oferte care îndeplinesc simultan următoarele condiții:
- condiția de vizibilitate în piață de minim 2 minute a ordinelor care îndeplinesc condiția de preț de corelare sau
 - există ofertă de vânzare și prețul/prețurile ofertei/ofertelor de cumpărare este/sunt mai mic/mici decât prețul ofertei de vânzare care propune cel mai mic preț, respectiv
 - există ofertă de cumpărare și prețul/prețurile ofertei/ofertelor de vânzare este/sunt mai mari decât prețul ofertei de cumpărare;
 - la expirarea programului sesiunii de tranzacționare pentru instrumentul standard respectiv.

- 7.3.14.** Ordinele introduse pentru tranzacționare „totală” (ordine de tip WON – Whole-or-Nothing) vor fi corelate într-o singură tranzacție, pentru întreaga cantitate. În cazul în care ordinele de sens contrar existente nu permit îndeplinirea condiției de corelare pentru întreaga cantitate, ordinul va rămâne activ în piață până la îndeplinirea condiției de corelare, sau expirarea perioadei de valabilitate a ordinului sau retragerea sa de către participantul care a introdus ordinul în piață.
- 7.3.15.** Sistemul de tranzacționare permite ca ordinele care au rămas necorelate și care nu au fost retrase să rămână active numai dacă participantul a optat pentru introducerea acestor ordine cu perioada de valabilitate până la expirarea instrumentului sau până la o anumită dată în viitor, dar care nu poate exceda data de valabilitate a instrumentului standard.
- 7.3.16.** În cazul în care un participant la piață constată că, urmare a unei erori de introducere a ofertei în platforma de tranzacționare, s-a încheiat o tranzacție, notifică în maxim 15 minute administratorul platformei de tranzacționare asupra tranzacției eronate, solicitând anularea acesteia.
- 7.3.17.** Anularea unei tranzacții se realizează de către OPCOM S.A. numai în cazul în care ambii parteneri sunt de acord cu anularea tranzacției. Confirmarea acordului și motivația solicitării se formulează telefonic, pentru operativitate și se confirmă prin mesaje-mail transmise pe adresa administratorului platformei de tranzacționare (pcgn@opcom.ro), pentru asigurarea dovezii materiale a acordului. Administratorul va anula tranzacția (înlăturându-se astfel semnalul eronat de preț). OPCOM S.A. va anunța pe pagina web proprie anularea tranzacției, însoțită de motivația notificată.

ÎNCHEIEREA SESIUNII DE LICITAȚIE

- 7.3.18.** După încheierea sesiunii de licitație, dar nu mai târziu de ora 18:00 a zilei în care aceasta a fost organizată, OPCOM S.A. va publica pe pagina sa de web (www.opcom.ro) în secțiunea dedicată modalității de tranzacționare PCGN-LN rezultatele licitației, pentru fiecare produs supus tranzacționării:
- volumul tranzacționat și numărul de tranzacții încheiate;
 - prețul minim de tranzacționare;
 - prețul maxim de tranzacționare;
 - prețul mediu de tranzacționare, calculat ca medie ponderată;
 - prețul mediu actualizat, calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare;
 - variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu actualizat al zilei anterioare;
 - prețul de închidere al zilei de tranzacționare;
 - variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare;
 - numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia – vânzare sau cumpărare.

- 7.3.19.** Suplimentar, se vor publica informații privind cantitatea și prețul aferente fiecărei tranzacții încheiate ca urmare a corelării unui ordin de vânzare introdus în platforma de tranzacționare pentru îndeplinirea obligației de ofertare.
- 7.3.20.** În maximum 24 ore de la închiderea sesiunii de licitație, OPCOM S.A. transmite participanților la piață care au încheiat tranzacții Formularul de încheiere a tranzacțiilor, conform rezultatelor sesiunii de licitație, utilizând modelul prevăzut în Anexa nr. 1 la prezenta Procedură.
- 7.3.21.** Formularul de încheiere a tranzacțiilor va conține informații referitoare la instrumentul standard tranzacționat, numărul de contracte tranzacționate, prețul tranzacției, părțile contractante și tipul de contract aplicabil.
- 7.3.22.** Ofertele corelate care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la piață notificați în acest sens de OPCOM S.A., de a încheia contractul standard de vânzare -cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN/ contractul de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE la prețul tranzacției și pentru cantitatea de gaze naturale tranzacționată.
- 7.3.23.** În cazul în care părțile convin, poate fi încheiat contractul de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE și în cazul tranzacțiilor încheiate ca urmare a ordinelor care nu fac obiectul obligației de ofertare.
- 7.3.24.** Urmare datelor publicate și/sau celor transmise participanților la tranzacționare după încheierea sesiunii, în termen de o (1) zi lucrătoare de la data licitației (exclusiv data sesiunii de licitație) pot fi formulate contestații privind ofertele intrate în tranzacționare și rezultatul licitației. Aceste contestații vor fi soluționate în termen de o (1) zi lucrătoare de la data primirii contestației.
- 7.3.25.** Tranzacțiile încheiate se consemnează de către părți prin semnarea și depunerea/ transmiterea la OPCOM S.A., în termen de maximum 2 (două) zile lucrătoare de la data comunicării rezultatelor licitației, a contractului standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, cu respectarea întocmai a contractului standard avizat de ANRE/ a contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE și a rezultatelor sesiunii de licitație comunicate de OPCOM S.A., conform prezentei Proceduri.
- 7.3.26.** OPCOM S.A. va verifica contractele depuse/ transmise și, în cazul în care nu sunt respectate întocmai prevederile prezentei Proceduri, OPCOM S.A. va semnala participanților abaterile de la forma și conținutul contractului standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN avizat de ANRE/ a contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE și va solicita remedierea acestor abateri.
- 7.3.27.** În cazul în care abaterile sesizate conform prezentei Proceduri nu sunt remediate în termen de 1 (o) zi lucrătoare (exclusiv ziua transmiterii solicitării), OPCOM S.A. solicită plata sumei penalizatoare de la fiecare participant în culpă, anunță public identitatea acestuia, suspendă participanții în cauză de la tranzacționare până la plata penalizării și sesizează ANRE asupra neconformităților înregistrate. Contractele neconforme sunt nevalide și nu produc efecte juridice.

ÎNTRERUPEREA ACCIDENTALĂ A SESIUNII DE LICITAȚIE ȘI RELUAREA ACESTEIA

- 7.3.28.** Sesiunea de licitație poate fi întreruptă de către reprezentanții OPCOM S.A. autorizați în astfel de situații, în cazul unui eveniment sau al unui complex de condiții de natură să împiedice desfășurarea sesiunii de licitație, pe fondul defectării sistemelor tehnice sau de comunicație. Aceste evenimente și condiții includ, dar nu sunt limitate la: defectarea platformei de tranzacționare din diverse cauze, defecțiuni ale serverului platformei de tranzacționare, ale majorității terminalelor participanților la piață, ori avarii ale sistemului de alimentare cu energie a platformei de tranzacționare ori ale unor subsisteme componente (internet, rețea internă).
- 7.3.29.** În cazul în care sesiunea de licitație se întrerupe de către reprezentanții OPCOM S.A. sau platforma de tranzacționare este oprită automat din cauze tehnice (distinct de oprirea platformei de tranzacționare de către reprezentanții OPCOM S.A.), ca o consecință a unor evenimente sau condiții descrise în prezenta Procedură, reluarea tranzacțiilor se va face de îndată ce condițiile vor permite desfășurarea normală a sesiunii de licitație.
- 7.3.30.** Participanții la piață vor fi anunțați asupra deciziilor luate în situațiile precizate în prezentul capitol, fie prin intermediul platformei de tranzacționare, fie prin alte mijloace (telefon, fax, e-mail).

PERSOANE AUTORIZATE

- 7.3.31.** Participantul la piață va desemna și va comunica OPCOM S.A. numele și datele de contact ale reprezentanților săi având drept de a introduce, modifica și/sau anula ofertele propuse și de a lua hotărâri privitor la participarea la licitație, în numele său.
- 7.3.32.** Participantul la piață se va asigura asupra posibilității contactării de către administratorii platformei de tranzacționare a cel puțin unuia dintre reprezentanții desemnați, pe parcursul sesiunilor de licitație la care aceștia s-au înscris în tranzacționare.

8. PUBLICAREA INFORMAȚIILOR

8.1. OPCOM S.A. publică și actualizează pe pagina sa web următoarele documente:

- a)** Actele normative ce reglementează, precum și documentele tip privind funcționarea pieței centralizate a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare PCGN-LN, respectiv:
- i)** Regulile generale privind piețele centralizate de gaze naturale;
 - ii)** Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
 - iii)** Procedura privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale - modalitatea de tranzacționare PCGN-LN;
 - iv)** Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale;

- v) Contractul standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN și anexele acestuia, avizat de către ANRE;
 - vi) Contractul de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE;
 - vii) Calendarul de tranzacționare a instrumentelor standard propuse spre tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN pentru fiecare dintre perioadele de livrare pentru următoarea perioadă de un (1) an;
 - viii) Programul stabilit pentru zilele de tranzacționare;
 - ix) Ghidul de utilizare a Platformei de tranzacționare a PCGN-LN.
- b) Lista participanților la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale. Această listă este actualizată în cazul în care este înregistrat un nou participant la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale, în cazul în care un participant se retrage, este suspendat sau este revocat de la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale, la data la care cazurile menționate devin efective;
 - c) Tariful de tranzacționare, Tariful de administrare și Tariful de înscriere pe piețele de gaze naturale administrate de OPCOM S.A.;
 - d) Rezultatele sesiunilor de licitație;
 - e) Anulările de tranzacții, însoțite de motivația anulării invocată de participanți;
 - f) Justificarea întreruperii sesiunii de licitație, în cazul în care sesiunea de licitație este întreruptă conform prevederilor prezentei Proceduri.
- 8.2.** Informațiile publicate, respectiv rezultatele sesiunilor de licitație, vor fi menținute pe pagina web a OPCOM S.A. pentru o perioadă de 2 (doi) ani.
- 8.3.** În cazul în care există contestații formulate de către participanții la piață, acestea, precum și modul lor de soluționare, sunt publicate pe pagina web a OPCOM S.A. (www.opcom.ro).

9. LEGĂTURA CU PARTICIPANȚII LA PIAȚĂ

- 9.1.** Schimbul de date și informații cu participanții la piață se va realiza în condițiile prezentei Proceduri: fizic, prin e-mail, fax, web.LAN, telefonic.
- 9.2.** Toate comunicările privind: modificarea datelor de contact ale societății, notificate OPCOM S.A., privind modificarea persoanelor autorizate să tranzacționeze și/sau a celor împuternicite pentru reprezentarea societății în relația cu OPCOM S.A., vor fi asumate prin semnare de reprezentantul legal al participantului la piață.

10. ALTE PREVEDERI

- 10.1.** OPCOM S.A. transmite ANRE informațiile cu privire la tranzacțiile încheiate pe piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN din fiecare sesiune de licitație, în formatul și cu periodicitatea solicitate de către ANRE.

Procedură privind tranzacționarea pe
piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale
Modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere

Cod:

Pag. 19/20

Rev. 3

Prevederile Procedurii PCGN-LN sunt completate de drept și în mod automat cu prevederile legislației de referință precizată la Capitolul 5, precum și cu modificările ulterioare ale acestor documente.

10.2. Monitorizarea respectării obligațiilor ce revin titularilor obligației de ofertare conform prevederilor articolelor 7.3.2, 7.3.4 și 7.3.5 se realizează de ANRE pe baza informației relevante transmise de OPCOM S.A. în conformitate cu art. 10.1.

FORMULAR DE ÎNCHEIERE A TRANZACȚIILOR

Nr. ieșire OPCOM S.A.din data.....

(Nume Vânzător)

(Nume Cumpărător)

Referitor la rezultatul sesiunii de licitație pe PCGN-LN din data de

Vă facem cunoscut faptul că în urma desfășurării sesiunii de licitație din data de, companiile „Nume compania X” în calitate de vânzător și „Nume compania Z” în calitate de cumpărător, au fost desemnate câștigătoare pentru:

- „X” (contracte MWh/zi) aferente instrumentului....., la prețul de lei/MWh.

În conformitate cu prevederile Procedurii privind tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor de vânzare-cumpărare de gaze naturale – modalitatea de tranzacționare PCGN-LN, părților le revine obligația semnării contractului/contractelor de vânzare-cumpărare în termen de maximum 2 zile lucrătoare de la data prezentei comunicări, respectiv până la data de....., cu respectarea întocmai a conținutului și formei contractului standard de vânzare -cumpărare a gazelor naturale pe PCGN-LN avizat de ANRE/ contractului de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE și a rezultatelor notificate prin prezentul mesaj de către OPCOM S.A. în calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale.

Totodată, vă informăm că la data semnării contractului/contractelor, părților le revine obligația transmiterii contractului/contractelor semnat/ semnate la OPCOM S.A. până la data de, ora, pentru verificarea conformității cu contractul standard și plății facturii aferente tarifului de tranzacționare.

Cu respect,

Director General,